

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

ACELE

Sayı : E-72079556-610-16235691

Konu : Soru Önergeleri (7/20016-7/21044-7/21549)

7/20016 GK 62
7/21044 GK 76
7/21549 GK 86

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) 10.12.2024 tarihli ve 1545072 sayılı yazınız.
b) 31.12.2024 tarihli ve 1557690 sayılı yazınız.
c) 15.01.2025 tarihli ve 1565759 sayılı yazınız.

İlgi yazılar ekinde alınan İstanbul Milletvekili Sayın Ayşe Sibel YANIKÖMEROĞLU tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/20016, 7/21044 ve 7/21549 Esas Numaralı yazılı soru önergelerine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur. Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek:

- 1 - 7/20016 Cevap Metni (2 Sayfa)
- 2 - 7/21044 Cevap Metni (1 Sayfa)
- 3 - 7/21549 Cevap Metni (1 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: AE905AB1-8A4B-4F8A-A16A-6D4DD9F1092D

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys>

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA
KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için: Aynur İLHAN ÇAK
Sosyal Çalışmacı
Telefon No: (312) 705 73 30

**İstanbul Milletvekili Sayın A.Sibel YANIKÖMEROĞLU'ne Ait 7/20016 Esas Numaralı
Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevap Metni**

2030 Engelsiz Vizyon Belgesi, Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme'nin ülkemizde uygulanmasının teşvik ve temin edilmesi ile izlenmesinden sorumlu odak kurum olarak faaliyetlerini yürüten Bakanlığımız koordinasyonunda katılımcı bir anlayışla hazırlanarak ilan edilmiştir. Engelli bireylerin kendi potansiyellerini gerçekleştirebildikleri içermeci bir toplum inşa etmek vizyonunu ortaya koyan Engelsiz Vizyon Belgesi'nde "İçermeci ve Erişilebilir Toplum", "Hakların Korunması ve Adalet", "Sağlık ve İyi Hali", "Kapsayıcı Eğitim", "Ekonomik Güvence", "Bağımsız Yaşam", "Afet ve İnsani Bakımdan Acil Durumlar" ve "Uygulama ve İzleme" adlı 8 başlık altında, 31 hedef ve 107 eylem alanı belirlenmiştir. Vizyon Belgesi; diğerlerinin yanı sıra engelli bireylerin sömürü, şiddet ve istismardan korunmalarına yönelik tedbirlerin alınmasını ve desteklerin sunulmasını da hedeflemektedir.

Engelsiz Vizyon Belgesi ile belirlenen hedeflerin gerçekleştirilmesine yönelik olarak 2023-2025 yılları arasında yürütülecek faaliyetlerin oluşturulması amacıyla Bakanlığımız koordinasyonunda engelli bireyleri temsil eden sivil toplum kuruluşları da dahil katılımcı bir anlayışla hazırlanan ilk Engelli Hakları Ulusal Eylem Planı (EHUEP) ise 3 Şubat 2023 tarihli Resmi Gazete'de Cumhurbaşkanlığı Genelgesi olarak yayımlanmıştır.

İkinci yılını tamamlamak üzere olan Engelli Hakları Ulusal Eylem Planı'nda "Engelli bireylerin sömürü, şiddet, işkence, aşağılayıcı muamele ve ceza gibi insan onur ve haysiyetini zedeleyici muamelelerden korunması" hedefinin gerçekleştirilmesi amacıyla sorumlu taraflarca;

- Engellilik alanında faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşları ve sorumlu tarafların katılımı ile engelli bireylere yönelik şiddet, istismar ve kötü muamele ile mücadele konusunda yaşanan sorunlar ve çözüm önerilerinin değerlendirileceği bir çalıştayın düzenlenmesi,
 - Çalıştay sonuçlarına göre odak toplantılar yapılarak bir rehberin oluşturulması,
 - Engelli bireylere yönelik erişilebilir biçimlerde bilgilendirme materyalinin hazırlanması,
 - Engelli bireylere hizmet sunan profesyonellere yönelik eğitimler düzenlenmesi,
 - Toplumsal farkındalık çalışmalarının yapılması
- öngörülmüştür.

Bakanlığımızca şiddete uğrayan engellilere yönelik olarak;

- Bakanlığımız tarafından işitme engelli bireylere hizmet vermek üzere "Ailem İletişim Merkezi" kurulmuştur.
- Ailem İletişim Merkezi'nde istihdam edilen Türk İşaret Dili Tercümanları tarafından sağlanan görüntülü çeviri desteğiyle, işitme engelli bireylerin aile içinde ya da kamu kurumları, hastaneler, bankalar, okullar, noter, ulaşım, vb. alanlarda erişim/iletişim ihtiyaçları karşılanmaktadır.
- Merkez aynı zamanda, günlük hayatta işitme engelli bireylerle iletişim kurmak isteyen işitme engeli olmayan her bireye hizmet vermektedir.
- Kadına yönelik şiddet olaylarını engellemek ve kadınlara yardım edebilmek amacıyla geliştirilmiş olan Kadın Destek Uygulamasına (KADES) kayıt aşamasında engel bilgisi seçeneği eklenerek işitme engelli kullanıcı olarak kaydının alınması sağlanmıştır.

- KADES uygulamasını işitme engelli bir bireyin araması durumunda arayan kişinin işitme engelli olduğu bilgisinin emniyet birimlerince anlaşılabilmesi için KADES uygulamasının güncellenmesi sağlanmıştır.
- Tercümanlık hizmetleri kullanıcılar için ücretsiz olup işitme engelli bir bireyin KADES uygulamasını kullanması durumunda da iletişimin sağlanması için AİLEM akıllı telefon uygulamasından ya da Bakanlığımıza bağlı merkez ve taşra teşkilatında görev yapan Türk İşaret Dili tercümanlarından çeviri desteği alınabilmektedir.
- Bakanlığımız merkez teşkilatı ve 53 il müdürlüğünde toplam 78 Türk İşaret Dili Tercümanı görev yapmaktadır.

Diğer taraftan Türkiye’de yasal olarak suç sayılan fiiller ve diğer adli vakalara ilişkin idari kayıt verileri, soruşturma ve kovuşturma evresinde görev ve sorumluluğu bulunan yetkili merciler tarafından toplanmaktadır. Bu doğrultuda engellilere yönelik şiddetle ilgili veri ve bilgilerin ilgili kurumlardan temin edilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.